Viite

Asia
Lokakuun Eurooppa-neuvosto 19.-20.2017

Eurooppa-neuvoston asialistalla olivat muuttoliike, digitaaliset kysymykset, puolustus sekä ulkosuhteet. Päämiehet keskustelivat aamiaisella myös EU:n kehittämisestä. Eurooppa-neuvoston yhteydessä järjestettiin niin ikään Eurooppa-neuvoston (50 artikla) kokous.

Muuttoliikkeen osalta korostui keskustelu ulkoisesta ulottuvuudesta. EU:n Afrikka-rahastoon tarvitaan pikaisesti lisäkontribuutioita.

Suomen ehdotuksesta päätelmissä pyydetään komissiota esittämään tekoälyä koskeva eurooppalainen toimintatapa aikaisessa vaiheessa vuonna 2018.

Eurooppa-neuvosto tarkasteli pysyvän rakenteellisen yhteistyön valmistelutilannetta ja pyysi neuvostoa sopimaan asiasta vuoden loppuun mennessä.

Jäsenmaiden äänensävyt ovat kiristyneet Turkin osalta. Komissiota pyydetään valmistelemaan IPA-rahoituksen uudelleensuuntaamista.

Eurooppa-neuvoston jäsenet antoivat täyden tukensa puheenjohtaja Tuskin esittämälle nk. päämiesten agendalle, joka kattaa Eurooppa-neuvoston kokoukset ja ylimääräiset päämieskokoukset sekä niissä käsiteltävät aiheet ja työmenetelmät kesään 2019 asti.

Eurooppa-neuvostossa (50 artikla) todettiin, ettei Britannian eroneuvotteluissa ole vielä saavutettu riittävää edistystä, eikä neuvottelujen toiseen vaiheeseen voida siirtyä.

Muuttoliike

Muuttovirtoja koskevan tilanteen todettiin parantuneen keskisen Välimeren reitillä, mutta resursseja kaivataan edelleen lisää, erityisesti Pohjois-Afrikan suhteen. Puheenjohtaja Tusk korosti tarvetta varmistaa lisäresursseja, sekä rahoitusta että henkilöresursseja, tulevien viikkojen aikana. Yhteistyötä IOM:n ja UNHCR:n kanssa painotettiin.

Keskisen Välimeren reitin lisäksi todettiin myös muiden reittien tilanne.

Painotettiin tarvetta edetä yhteisten turvapaikkajärjestelmän uudistamisen kanssa. Päätelmissä todetaan pyrkimys saavuttaa yhteisymmärrys vuoden 2018 ensimmäisellä puoliskolla.

Digitaalinen Eurooppa

Päätelmissään Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää varmistaa riittävät tietojen liikkuvuutta koskevat säännöt kauppasopimuksissa kolmansien maiden kanssa, rajoittamatta kuitenkaan EU-lainsäädännön soveltamista.

Suomen ehdotuksesta päätelmissä pyydetään nyt komissiota esittämään tekoälyä koskeva eurooppalainen toimintatapa vuoden 2018 alkuun mennessä. Tähän yhteyteen lisättiin vielä, että komissiota pyydetään esittämään tarvittavia aloitteita puite-edellytysten vahvistamiseksi, jotta EU voisi tutkia uusia markkinoiden riskiperusteisten radikaalien innovaatioiden avulla ja vahvistaa toimialansa johtavan roolin.

Digiaikaan soveltuvan tehokkaan ja oikeudenmukaisen verotusjärjestelmän osalta todettiin olevan tärkeää varmistaa, että kaikki yhtiöt maksavat niille kuuluvan osan veroista, sekä varmistaa globaaliset tasapuoliset toimintaedellytykset OECD:ssä parhaillaan käynnissä olevan työn mukaisesti. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa jatkamaan tästä asiasta annetun komission tiedonannon tarkastelua ja odottaa asiaankuuluvia komission ehdotuksia aikaisessa vaiheessa vuonna 2018.

Puolustus

Suomi ilmoitti tehneensä poliittisen päätöksen pysyvään rakenteelliseen yhteistyön osallistumisesta.

Päätelmiin lisättiin lainaus kesäkuun päätelmistä koskien puolustusteollisuutta ml. PK-yritykset.

Ulkosuhteet

Illallisella oli lyhyesti esillä Pohjois-Korean tilanne. Iranin osalta todettiin, että sopimusta täytyy kunnioittaa ja kaikki mahdollisuudet vaikuttaa USA:n kantaan tulee käyttää hyväksi.

Turkin osalta käytiin pitkä keskustelu. Jäsenmailla oli yhtenevä näkemys siitä, että Turkin tilanne on merkittävästi heikentynyt. On tarpeen tehdä jotain, ei voida jatkaa ’business as usual’. Komissiolle annetaan tehtäväksi selvittää, miten IPA-rahoitusta voidaan suunnata uudelleen.

Myös kauppapolitiikka nostettiin esille ja esitettiin keskustelua siitä, miten kauppasopimuksia tullaan tulevaisuudessa järjestämään.

PMI May puhui illallisella Brexitistä, ja toivoi mahdollisimman hyvää suhdetta EU:n kanssa. Toivoi, että EU27 puhuu uudesta suhteesta jo seuraavan päivän kokouksessaan.

EU:n kehittäminen

Päämiehet tukivat puheenjohtaja Tuskin esityksiä koskien Eurooppa-neuvoston työohjelmaa, aiheita ja työmetodeja. Pidettiin tärkeänä, että keskusteluissa kulloinkin esillä olevasta asiakysymyksestä pyritään määrätietoisesti ratkaisuun. Tämä edellyttää kokousten hyvää valmistelua. Tusk on esittänyt uudentyyppisten paperien (decision notes) laatimista keskustelujen pohjaksi. Eurooppa-neuvoston ei tulisi draftata päätelmiä, ja niitä tulisi pyrkiä lyhentämään. Eurooppa-neuvoston ei ole tarkoitus tehdä neuvoston työtä, vaan antaa sille tarvittavaa poliittista ohjausta. Puheenvuoroissa korostettiin EU:n yhtenäisyyttä ja prosessin avoimuutta.

Eurooppa-neuvosto (50 artikla)

Barnier antoi tilannekatsauksen neuvotteluista. Edistystä on tapahtunut, mutta edelleen on asioita, joista ei ole edes päästy kunnolla neuvottelemaan. EU voi aloittaa sisäisen valmistelevan keskustelun tulevasta suhteesta, mutta Britannian kanssa siitä voidaan keskustella vasta sitten, kun Eurooppa-neuvosto toteaa riittävää kehitystä tapahtuneen. Todettiin , ettei odotuksia joulukuun Eurooppa-neuvostoon saa nostaa etukäteen liian korkealle.

Viron PMI antoi tilannekatsauksen virastojen siirtämisen valmistelusta.

LIITTEET

Asiasanat	Euroopan digitaalistrategia, Eurooppa-neuvosto, muuttoliike, YTPP, YUTP, brexit
Hoitaa	**LVM, PLM, SM, UM, VNK**
Tiedoksi	EUE, MMM, OKM, OM, PE, STM, TEM, TPK, TULLI, VM, VTV, YM